

G. BRUNNER, G. KEIZ i E. KOLB: ISTRAŽIVANJA O UTJECAJU RAZVITKA, STAROSTI, HRANE, STANJA ZDRAVLJA, SPOLA I POKRIVENOSTI LJUSKAMA NA SADRŽAJ VITAMINA A I KAROTINOIDA KOD ŠARANA. Arch. für Fischereiwiss. 9 (2) 53—78, 1958.

Kod šarana nalazimo vitamin A uglavnom u jetri, a karotinoide u koži, jetri i slezeni. U nezrelim jajima ženke nije utvrđen vitamin A, već samo karotinoidi. Tek za vrijeme mriještenja može se u maloj količini u ikri utvrditi vitamin A. Čim šaranska ličinka počne uzimati hranu (počam od 2. dana starosti) sadržaj na vitaminu A diže se u njoj veoma naglo.

U jetri dvoljetnog i troljetnog šarana diže se u toku ljeta sadržaj na vitaminu A sve do mjeseca rujna, a u listopadu opet pada. Broj eritrocita i hemoglobina raste i pada proporcionalno s vrijednošću vitamina A. Za vrijeme zimovanja pada sadržaj vitamina A u jetri, i to tim više, što su nepovoljniji uvjeti za zimovanje. Sadržaj vitamina A u jetri je kod šarana ljuskaša znatno viši, nego kod golih šarana.

Sadržaj na vitaminu A i karotinoidu u jetri šarana ovisi i o načinu hranjenja. Kod šarana koji su hranjeni s kukuruzom bio je sadržaj veći, nego kod šarana koji su hranjeni sojom. Šarani koji su uzimali samo prirodnu hranu imali su znatno više vitamina A. Iznenađuje činjenica, da su neishranjeni i veoma mršavi šarani, na kojima su se pojavili i edemi gladovanja, imali visok sadržaj vitamina A i karotinoida u jetri.

Kod šarana koji su oboljeli od čirastog oblika zarazne vodene bolesti je sadržaj vitamina A u jetri još visok, ali s trajanjem bolesti i povećavanjem čirova brzo opada. Na osnovu toga autori smatraju, da vitamin A nema kod ove bolesti uzročno značenje, ali da njegov nedostatak utječe na sliku bolesti i njezine tok. Kod nedostatka vitamina A u tijelu šarana rane teže zarašću.

Kod šarana bolesnih od boginja nisu, u usporedbi sa zdravim šaranima, opažene nikakve razlike u sadržaju vitamina A i karotinoida.

I. Tomašec

W. SCHÄPERCLAUS: USPJEH S KLORONITRINOM U RIBNJAČARSKOJ PRAKSI I NOVI POKUSI O UPOTREBI ANTIBIOTIKA ŠIROKOG SPEKTRA KOD SUZBIJANJA ZARAZNE VODENE BOLESTI ŠARANA. Zeitschr. f. Fischerei VII N. F. (7/8) 599—628, 1958.

U Njemačkoj Demokratskoj Republici primjenjuje se u većem opsegu kloronitrin (= kloramfenikol) kod suzbijanja zvbš. Postignuti uspjesi su veoma dobri. To se očituje i u ukupnom prinosu ribnjačarstva, koji je u 1957. bio za 35,5% viši nego u 1956., iako su količine hrane i ostale mjere bile približno jednake. Ispitani su i u praksi primijenjeni i neki novi antibiotici, pa su i oni pokazali prilično dobro djelovanje. Za liječenje šarana teškog 300 g preporučuju se ove doze: streptomycin 10 mg, kloronitrin 3 mg, aureomicin 3 mg, ahromicin 3 mg i teramicin 3 mg. Od sviju ovih sredstava najmanje je otrovan kloronitrin, ali i kod sviju ostalih je smrtna doza mnogo veća od ljekovite, pa s te strane ne postoji nikakva opasnost prilikom primjene u praksi. Autor smatra, da je od sviju dosad ispitivanih antibiotika ipak najbolji kloronitrin, koji veoma dobro djeluje, ne samo u obliku intraperitonealnih injekcija, već i kao kupka i davan u obliku hrane. Liječenjem šarana u jesen postizava se uspjeh samo u slučaju, ako šarani dođu u prosušene i dezinficirane ribnjake.

I. Tomašec

POSLEDICE RADIOAKTIVNOG ZRAČENJA

Poznati njemački uzgajatelj riba K. Emmer iz ribarskog udruženja Straubing otkrio je kod tek izvaljenih pastrvica gotovo nevjerovatan slučaj. On je pronašao mnoge male pastrvice sraštene kao sijamske blizance.

Predmišlja se, da tome mogu biti uzrok jedino radioaktivna zračenja.

F. K.

Z A K O N

O SLATKOVODNOM RIBARSTVU NARODNE REPUBLIKE CRNE GORE

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1

Slatkovodno ribarstvo je grana narodne privrede koja obuhvata ribolov i gajenje riba.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na školjke, rakove, pijavice i druge korisne vodene životinje.

Član 2

Ribe u tekućim vodama, jezerima, kanalima, akumulacionim bazenima i vodama koje nastaju od poplava su opštenarodna imovina.

Član 3

Ribolov može biti privredni i sportski. Privredni ribolov se obavlja u svrhu prodaje ili prerade ulovljene ribe.

Sportski ribolov se obavlja u cilju sporta i razonode.

Član 4

Ribolovnim vodama na svom području upravlja narodni odbor opštine.

Član 5

Upravljanje ribolovnim vodama vrši se u skladu sa perspektivnim planom razvitka ribarstva, koji donosi narodni odbor opštine za vode na svom području.

Perspektivnim planom razvitka ribarstva predviđaju se mjere i sredstva za unapređenje ribarstva, kao i mjere za pravilno iskorišćavanje ribolovnih voda.

Član 6

Nadležni organ uprave narodnog odbora opštine vodi ribarski katastar za ribolovne vode na području opštine.

Bliže propise o načinu vođenja ribarskog katastra i evidencije ribarstva koja se unosi u katastar donosi republikanski organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede.

II. RIBARSKE ORGANIZACIJE

1. Ribarske privredne organizacije

Član 7

Ribarske privredne organizacije su: ribarska preduzeća i ribarske zadruge.

Ribarskim privrednim organizacijama u smislu ovog zakona smatraju se i zemljoradničke zadruge koje se pored poljoprivredne proizvodnje bave i ribarstvom kao sporednom granom djelatnosti.

Član 8

Ribarsko preduzeće osniva se i radi po opštim propisima koji važe za osnivanje privrednih preduzeća i

radnji, a ribarska zadruga po propisima o zemljoradničkim zadrugama.

Član 9

Ribarsko preduzeće, ribarska zadruga i zemljoradnička zadruga koje se bave ribarstvom vrše ulov ribe, a mogu se baviti i preradom, kao i prometom ribe, ribljih preradevina i ribarskog materijala.

2. Ribarske društvene organizacije

Član 10

Ribarske društvene organizacije su: sportska ribarska društva i Savez sportskih ribarskih društava Narodne Republike Crne Gore.

Član 11

Sportska ribarska društva su udruženja sportskih ribara.

Sportsko ribarsko društvo ima zadatak da radi na organizovanju i stručnom uzdizanju sportskih ribara, da razvija ribolovnu disciplinu i pravilan odnos prema ribarstvu i da pomaže organu upravljanja u zaštiti i unapređenju ribarstva.

Za osnivanje i rad sportskih ribarskih društava važe odredbe Zakona o udruženjima zborovima i drugim javnim skupovima ukoliko ovim zakonom nije drukčije određeno.

Član društva može postati svaki državljanin FNRJ koji ispunjava uslove određene pravilima sportskog ribarskog društva bez obzira na mjesto stanovanja.

Strani državljanini koji su stalno nastanjeni na teritoriji FNRJ mogu biti članovi sportskih ribarskih društava po prethodnom odobrenju Državnog sekretarijata za unutrašnje poslove NR Crne Gore.

Član 12

Sportska ribarska društva učlanjuju se u Savez sportskih ribarskih društava NR Crne Gore.

Savez sportskih ribarskih društava uskladuje rad ribarskih društava, pomaže razvoj sportskog ribolova i ribarskog turizma i saraduje sa državnim organima po pitanju sportskog ribolova.

Član 13

Sportska ribarska društva i Savez sportskih ribarskih društava donose pravila o svojoj organizaciji i radu, kao i o pravima i dužnostima svojih članova.

III. OBAVLJANJE RIBOLOVA

1. Privredni ribolov

Član 14

Privredni ribolov vrše ribarske privredne organizacije i individualni ribari koji se stalno ili povremeno bave ribolovom u cilju privređivanja.

Privredni ribolov se vrši na Skadarskom i Šaskom jezeru, Bojani i Rijeci Crnojevića.

Izvršno vijeće Narodne Republike Crne Gore može odrediti i druge ribolovne vode za vršenje privrednog ribolova.

Član 15

Privredni ribolov može se obavljati u cilju lova štetnih i slabo kvalitetnih riba i na ribolovnim vodama koje nijesu određene po članu 14 ovog zakona.

Republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede određuje ribolovne vode, vrste riba i ribolovna sredstva za obavljanje ribolova po prethodnom stavu.

Član 16

Privredni ribolov može biti velik i mali.

Pod velikim privrednim ribolovom smatra se lov ribe koji se obavlja ukljevnim i krapovskim gribom, plivaricom i sistemom stacioniranih uređaja.

Pod malim privrednim ribolovom smatra se lov ribe koji se obavlja mrežama stajačicama, parima, vršama, pritiskom, samolovkom, karičem i kocama.

Republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede može odrediti i druga ribolovna sredstva za obavljanje velikog i malog privrednog ribolova.

Član 17

Velikim privrednim ribolovom mogu se baviti samo ribarske privredne organizacije.

Član 18

Za podizanje sistema stacioniranih uređaja za lov ribe potrebno je odobrenje republičkog organa uprave nadležnog za poslove poljoprivrede. U odobrenju se određuje mjesto na kome se podižu uređaji i zaštitna zona.

Član 19

Na ribolovnim vodama iz člana 14 ovog zakona mogu se odrediti posebna lovišta (brodovi, ribolovna oka, lovišta kuble, lovišta skakavice i sl.).

Posebnim lovištem se smatra mjesto gdje se u ribolovnoj sezoni sakuplja određena vrsta ribe u većim masama.

Posebno lovište obuhvata i širi zaštitni pojas potreban za nesmetano okupljanje ribe. Za dva ili više lovišta može se odrediti zajednički zaštitni pojas.

Posebna lovišta sa zaštitnim pojasom određuje nadležni narodni odbor opštine.

Član 20

Posebna lovišta daju se na korišćenje samo ribarskim privrednim organizacijama putem neposredne pogodbe ili javne licitacije uz plaćanje naknade.

O ustupanju posebnog lovišta sastavlja se pismeni ugovor između narodnog odbora opštine i korisnika lovišta.

Posebno lovište se izdaje na korišćenje u trajanju od najmanje godinu dana.

Korisnici posebnog lovišta imaju pravo na njihovo korišćenje za vrijeme glavne ribolovne sezone. Izvan glavne ribolovne sezone posebna lovišta koriste se kao i ostali dio ribolovne vode.

Republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede donijeće bliža uputstva o načinu izdavanja posebnih lovišta putem neposredne pogodbe i javne licitacije, načinu zaključivanja ugovora, trajanju glavne ribolovne sezone i određuje minimalni iznos naknade za korišćenje posebnih lovišta.

Član 21

Korisnik posebnog lovišta ne može prenositi pravo korišćenja na druge ribarske privredne organizacije bez odobrenja narodnog odbora opštine.

Član 22

Iznos naknade za izdata posebna lovišta raspoređuje se između ribarskih fondova i opštine na čijem se području nalazi posebno lovište.

Od iznosa ostvarene naknade za izdata posebna lovišta uplaćuje se 40% u budžet narodnog odbora opštine, 30% u opštinski i 30% u Republički fond za unapređenje ribarstva.

2. Sportski ribolov

Član 23

Sportski ribolov se može obavljati na svim ribolovnim vodama.

Sportski ribolov se obavlja prutom sa najviše pet udica.

Izuzetno, na predlog Saveza sportskih ribarskih društava NRCCG, republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede, na vodama iz člana 14 ovog zakona,

može odrediti i druga mala ribolovna sredstva za obavljanje sportskog ribolova.

Član 24

Sportskim ribolovom mogu se baviti članovi sportskih ribarskih društava koji imaju ribolovnu dozvolu.

Sportskim ribolovom mogu se baviti i lica, koja kraće vrijeme borave u jednom mjestu na odmoru, oporavku, bolovanju ili kao turisti.

Lice koje se bavi sportskim ribolovom ne smije prodavati ulovljenu ribu niti je davati u zamjenu.

3. Ribolovne dozvole

Član 25

Pravo na vršenje ribolova stiče se na osnovu ribolovne dozvole.

Ribolovna dozvola ne može se ustupiti drugom licu radi korišćenja.

Pri vršenju ribolova svaki ribar dužan je da nosi sa sobom ribolovnu dozvolu, a član ribarske privredne organizacije potvrdu o svome članstvu u odnosnoj organizaciji. Potvrdu izdaje ribarska privredna organizacija a ovjerava je nadležni organ uprave narodnog odbora opštine.

Član 26

Dozvolu za privredni ribolov izdaje nadležan organ uprave narodnog odbora opštine za ribolovne vode na području opštine.

Dozvola izdata za privredni ribolov na Skadarskom Jezeru od nadležnog organa uprave jedne opštine važi za čitavo područje Skadarskog Jezera izuzev pribrežnog pojasa drugih opština.

Pribrežni pojas obuhvata površinu Jezera u širini od jednog kilometar od obale prema njegovoj pučini (koritu), računajući po najnižem vodostaju.

Dozvola za privredni ribolov izdaje se sa važnošću za jednu kalendarsku godinu.

Član 27

Dozvola za privredni ribolov izdaće se registrovanoj ribarskoj privrednoj organizaciji uz naplatu propisane naknade za korišćenje ribolovne vode.

Član 28

Individualnom ribaru izdaće se dozvola za privredni ribolov pod uslovom:

- 1) da je državljanin FNRJ;
- 2) da je poslovno sposoban;
- 3) da mu pravosnažnom sudskom presudom nije zabranjeno obavljanje ribarske djelatnosti; i
- 4) da prethodno uplati propisanu naknadu za korišćenje ribolovne dozole.

Član 29

Dozvola za sportski ribolov može biti:

- 1) godišnja sa važnošću za sve ribolovne vode na cijeloj teritoriji Narodne Republike Crne Gore;
- 2) godišnja sa važnošću za sve ribolovne vode na području određene opštine;
- 3) povremena sa važnošću za sve ribolovne vode na cijeloj teritoriji Narodne Republike Crne Gore;
- 4) povremena sa važnošću za sve ribolovne vode na području određene opštine.

Godišnje i povremene dozvole za sportski ribolov sa važnošću za cijelu teritoriju Narodne Republike Crne Gore izdaje nadležni organ uprave narodnog odbora opštine na čijem području sportski ribar stalno ili privremeno boravi.

Godišnje i povremene dozvole za sportski ribolov sa važnošću za područje određene opštine izdaje nadležan organ uprave te opštine.

Član 30

Godišnja ribolovna dozvola može se izdati samo članu sportskog ribarskog društva. Prestankom članstva u sportskom ribarskom društvu prestaje i važnost izdate ribolovne dozvole.

Povremena ribolovna dozvola može se izdati i licu koje nije član sportskog ribarskog društva, kao i licu koje nije državljanin FNRJ.

Povremena dozvola može se izdati sa važnošću najviše do 30 dana.

Član 31

Nadležni organ uprave narodnog odbora opštine može pojedinom ribaru izdati posebnu dozvolu za lov kvalitetne ribe radi snabdijevanja ugostiteljskih privrednih organizacija u turističkim mjestima.

Dozvola po prethodnom stavu izdaje se na traženje ugostiteljske privredne organizacije a po pribavljenom mišljenju sportskog ribarskog društva.

U dozvoli se imaju označiti ribolovne vode na području opštine na kojima se odobrava ribolov, vrste ribe koje se mogu loviti, najveća količina dnevnog ulova, vrijeme važenja dozvole, kao i da se ribolov može obavljati samo sportskim ribolovnim sredstvima.

Član 32

Nadležni organ uprave narodnog odbora opštine vodi posebni registar izdatih dozvola za privredni ribolov a posebni za sportski ribolov.

Član 33

Blize propise o izdavanju ribolovnih dozvola, kao i obrasce dozvola i registra donosi republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede.

Član 34

Za ribolovne dozvole naplaćuje se naknada.

Visinu naknade za dozvole za privredni ribolov, za posebne dozvole iz člana 31 ovog zakona, kao i za godišnje i povremene dozvole za sportski ribolov sa važnošću za ribolovne vode na području opštine određuje narodni odbor opštine u granicama raspona koje određuje Izvršno vijeće Narodne Republike Crne Gore.

Visinu naknade za godišnje i povremene dozvole za sportski ribolov sa važnošću za sve vode na cijeloj teritoriji Narodne Republike Crne Gore određuje Izvršno vijeće Narodne Republike Crne Gore.

Član 35

Stručno osoblje i saradnici ribarskih naučnih ustanova mogu za potrebe naučnog ispitivanja loviti ribu u svim ribolovnim vodama po posebnoj dozvoli koju izdaje republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede bez obzira na lovostaj i ostale zabrane.

Član 36

Lica ovlašćena da vrše ribolov i čuvari ribolovnih voda imaju pravo pristupa mjestu ribolova određenim prilazima preko zemljišta koje se nalazi pored ribolovne vode i pravo upotrebe zemljišta uz ribolovnu vodu u svrhu vršenja ribolova, i to samo na prostoru neophodno potrebnom za primijenjen način ribolova, a najviše 10 m od obale.

Ovo se pravo ne odnosi na zemljište koje je sastavni dio dvorišta i ograđenog vrta, kao i na zemljišta na koja je pristup ograničen posebnim propisima.

Organ upravljanja, vlasnik odnosno korisnik zemljišta ima pravo na naknadu štete prouzročene upotrebom zemljišta prilikom vršenja ribolova koju ostvaruje u postupku kod nadležnog suda.

IV. ZAŠTITA I UNAPREĐENJE RIBARSTVA

Član 37

Zabranjeno je:

1) loviti i ubijati ribu eksplozivom i omamljujućim sredstvima (dinamitom, bombama, karbitom, krečom, otrovom i sl.);

2) sakupljati i prodavati ribu omamljenu ili ubijenu sredstvima navedenim u tač. 1;

3) loviti ribu ostima, podvodnom puškom i vatrenim oružjem;

4) unositi nove vrste riba u ribolovne vode bez prethodnog odobrenja republičkog organa uprave nadležnog za poslove poljoprivrede;

5) sprečavati povratak ribe sa poplavljenog područja u matičnu vodu, izuzev sa područaj koja odredi republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede;

6) loviti ribu nagonom (bacanjem kamena, razgonjenjem veslima i sl.);

7) bacati u ribolovne vode strvinu, piljevinu, koru od drveta, kao i močiti lan i konoplju na nedozvoljenim mjestima;

8) loviti pastrmke i njoj srodne ribe neposredno rukama;

9) obavljati sportski ribolov noću na vodama na kojima se obavlja privredni ribolov.

Izuzetno od odredaba tač. 3 prethodnog stava republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede odobriće ribolov ostima na mjestima gdje se ribolov ne može racionalno vršiti na drugi način.

Član 38

Zabranjeno je u svrhu ribolova pregrađivati ribolovne vode stalnim ili privremenim sredstvima ili postrojenjima koja onemogućavaju prolaz ribama.

Na propustima, branama i sličnim postrojenjima zabranjeno je namještanje sprava za lov ribe.

Zabranjeno je loviti ribu na otstojanju manjem od 200 m od brane hidrocentrale, splavnice ili sličnog postrojenja na vodi na kojoj postoje riblje staze.

Član 39

Zabranjuje se trajno ili privremeno zagađivanje ribolovnih voda otpadnim vodama i materijama koje truju ubijaju ili opijaju ribu, riblju ikru i organizme koji služe ribama za hranu.

Član 40

Na rijekama na kojima se vrši splavarenje i plavljenje balvana, drvene građe i ogrijevnog drveta, republički organ nadležan za poslove poljoprivrede može odrediti djelove rijeka i vrijeme kada je splavarenje i plavljenje zabranjeno.

Član 41

Industrijska i ostala preduzeća koja upotrebljavaju vodu u preradi organskih i neorganskih materija dužna su, ako se utvrdi ga otpadna voda štetno djeluje na ribe, da podignu i održavaju uređaje za hemisko, biološko i mehaničko prečišćavanje upotrijebljene vode prije njenog istpuštanja u prirodnu vodu.

Član 42

Pri projektovanju i izvođenju hidrotehničkih objekata i radova imaju se osigurati ribi na njenom prirodnom putu potrebni prolazi, skloništa i prirodna plodišta.

Postojeća preduzeća na vodi dužna su da na branama izgrade riblje staze za nesmetani prolaz riba, kao i da podižu i održavaju naprave kojima se sprečava ulaz ribe u turbinu.

Odobrenje za korišćenje odnosno upotrebu ribolovnih voda izdavaće se po postojećim propisima, a uz

uslov da se obezbijedi sprovođenje mjera za zaštitu i unapređenje ribarstva propisanih ovim zakonom.

Član 43

Zabranjeno je zagađivanje voda i izbacivanjem iz plovnih objekata nafte, ulja i ostataka od deratizacije brodova. Nadležni organ uprave narodnog odbora opštine u sporazumu sa lučkim organima odrediće mjesta za bacanje ovih otpadaka iz brodova.

Član 44

U cilju razmnožavanja i zaštite rijetkih i prarijeđenih vrsta riba republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede može privremeno zabraniti lov svih ili pojedinih vrsta riba u svim ili samo u određenim ribolovnim vodama u NR Crnoj Gori.

Član 45

Republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede propisaće:

1) vrijeme kada se pojedine vrste riba ne smiju loviti (lovostaj);

2) najmanju dužinu ispod koje se pojedine vrste riba ne smiju loviti;

3) ograničenja u pogledu ribolovnih sprava, veličine okaca na ribolovnim spravama i noćnog ribolova;

4) vrste mamca kojima se može obavljati sportski ribolov u pojedinim vodama i odrediće najveći broj komada dnevnog ulova;

5) način uništavanja životinja štetnih po ribolov i suzbijanje ribljih bolesti.

Član 46

Ribe koje nemaju najmanju propisanu dužinu, kao i ribe koje se ulove za vrijeme lovostaja, imaju se odmah, čim se ulove, vratiti žive u vodu.

Član 47

Privredne organizacije koje počine štetu svojim radom protivno članu 39 i 40 ovoga zakona dužne su istu nadoknaditi.

Ako u pogledu štete ne dođe do sporazuma, o naknadi štete odlučuje nadležni privredni sud na zahtjev organa upravljanja. Ukoliko zahtjev ne podnese organ upravljanja isti može podnijeti Narodna Republika.

Iznos ostvarene naknade štete uplaćuje se u ravnim djelovima u republički i opštinski fond za unapređenje ribarstva.

Član 48

Organi upravljanja ribolovnim vodama dužni su preduzeti mjere koje doprinose unapređenju i zaštiti ribarstva na vodama kojima upravljaju, a naročito:

1) podizati mrestilišta i ribogajilišta koja služe za poribljavanje osiromašenih ribolovnih voda;

2) podizati ribnjake i poluribnjake koji služe povećanju proizvodnje ribe; i

3) određivati ribolovne zabrane (rezervate) za zaštitu riba.

Ribarske organizacije mogu, uz saglasnost organa upravljanja ribolovnom vodom, podizati mrestilišta, ribogajilišta, ribnjake i poluribnjake.

Član 49

Pojedine ribolovne vode ili njihovi djelovi, koji su povoljni za prirodno razmnožavanje ribe i ishranu ribljeg podmlatka, mogu se proglasiti ribljim plodištima.

Na ribljim plodištima zabranjeno je loviti ribu, vaditi šljunak, mulj i slično što bi smetalo mriještenju riba.

Riblja plodišta određuje narodni odbor opštine po pribavljenom mišljenju ribarske naučne ustanove.

Član 50

Proizvodnja oplođene ikre i odgajivanje ribljeg mlađa u svrhu poribljavanja vrši se u mrestilištima i ribogajilištima.

Za potrebe mrestilišta matična riba može se loviti i u vrijeme lovostaja, na ribljim plodištima i ribolovnim zabranama (rezervatima).

Riba ulovljena u svrhu dobijanja ikre mora se vratiti živa u vodu.

Stručni nadzor nad radom mrestilišta i ribogajilišta vodi organ upravljanja preko svojih stručnih službenika odnosno ribarskih naučnih ustanova.

Član 51

Ribnjaci su ograničeni zatvoreni prostori koji se mogu puniti i prazniti vodom.

Poluribnjaci su djelimično osposobljene vode u kojima se mogu gajiti ribe, a koji se ne mogu po volji puniti i prazniti vodom.

Privatna lica mogu po odobrenju odgovarajućeg savjeta narodnog odbora opštine podizati ribnjake na vlastitom zemljištu.

Član 52

Radi unapređenja ribarstva mogu se osnivati naučno-istraživačke i druge ustanove.

Ustanove iz prethodnog stava naročito su dužne da izrađuju ribarske osnove, da proučavaju najvažnije ribarske probleme i stavljaju predloge za zaštitu i unapređenje ribarstva i da pružaju stručnu pomoć organima upravljanja u podizanju mrestilišta, ribogajilištima, ribnjaka i poluribnjaka.

Organi kojima je ovim zakonom stavljeno u zadatak staranje o unapređenju i zaštiti ribarstva dužni su ga u tom cilju saraduju sa ustanovama koje se bave unapređenjem ribarstva i da prilikom donošenja propisa iz oblasti ribarstva pribave mišljenja ovih ustanova.

Član 53

Izvršno vijeće Narodne Republike Crne Gore može izdvojiti kao ribolovni zabran (rezervat) pojedine djelove ribolovnih voda radi naučnog ispitivanja i predati ih na korišćenje ribarskoj naučnoj ustanovi.

Član 54

U cilju razmjene iskustava u oblasti ribarstva, kao i upoznavanja sa mjerama na unapređenju ribarstva mogu se priređivati ribarske izložbe i sportska ribarska takmičenja.

Republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede i narodni odbor opštine mogu pojedinim organizacijama, ustanovama i ribarima davati nagrade, diplome i pohvale za rad na unapređenju i zaštiti ribarstva.

Član 55

U cilju unapređenja ribarstva osniva se Republički fond za unapređenje ribarstva, a kod narodnog odbora opštine na čijem se području nalaze ribolovne vode opštinski fond za unapređenje ribarstva.

Član 56

Sredstva Republičkog fonda obrazuju se od:

- 1) dijela ostvarene naknade iz člana 22 ovog zakona;
- 2) 30% od ostvarenih naknada za izdate dozvole za privredni ribolov;
- 3) 70% naknade ostvarene za izdate godišnje i povremene dozvole za sportski ribolov sa važnošću za cijelu teritoriju NR Crne Gore;
- 4) dijela ostvarenog iznosa od naplaćenih naknada šteta iz člana 47 ovog zakona;

- 5) dotacija i poklona;
- 6) kamata na sredstva fonda uložena kod banke; i
- 7) drugih prihoda fonda određenih posebnim republičkim propisima.

Član 57

Sredstva opštinskog fonda obrazuju se od:

- 1) dijela ostvarene naknade iz člana 22 ovog zakona;
- 2) 70% od ostvarenih naknada za izdate dozvole za privredni ribolov;
- 3) 30% naknade ostvarene za izdate godišnje i povremene dozvole za sportski ribolov sa važnošću za cijelu teritoriju NR Crne Gore;
- 4) svih naknada ostvarenih za izdate godišnje i povremene dozvole za sportski ribolov sa važnošću za područje opštine;
- 5) dijela ostvarenog iznosa od naplaćenih naknada šteta iz člana 47 ovog zakona;
- 6) dotacija i poklona;
- 7) kamata na sredstva fonda uložena kod banke; i
- 8) drugih prihoda fonda određenih posebnim propisima.

Ako narodni odbor opštine ne osnuje opštinski fond za unapređenje ribarstva, sredstva ostvarena po prethodnom stanju uplaćuju se u Republički fond za unapređenje ribarstva.

Član 58

Sredstva fondova mogu se upotrijebiti:

- 1) za unapređenje ribarske proizvodnje, prvenstveno za podizanje mrestilišta, ribogajilišta, ribnjaka i poluribnjaka;
- 2) za plaćanje čuvara ribolovnih voda ukoliko ne terete redovni budžet;
- 3) za nabavku potrebnog inventara i materijala za vršenje ribarske službe i nadzora nad ribolovom;
- 4) za pomaganje naučnih istraživanja u ribarstvu;
- 5) za suzbijanje ribljih bolesti i štetočina; i
- 6) za ostale svrhe koje budu predviđene posebnim propisima.

Član 59

Fondovi za unapređenje ribarstva su pravna lica i za svoje obaveze odgovaraju svim svojim sredstvima.

Član 60

Republičkim fondom za unapređenje ribarstva upravlja upravni odbor koga imenuje Izvršno vijeće na predlog Poljoprivredno-šumarske komore NR Crne Gore.

Opštinskim fondom za unapređenje ribarstva upravlja upravni odbor čije članove imenuje i razrješava narodni odbor opštine.

Bliže propise o upravljanju Republičkim fondom za unapređenje ribarstva donosi republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede, a propise o upravljanju opštinskim fondovima donose narodni odbori opština.

V. RIBARSKI NADZOR I ČUVANJE RIBOLOVNIH VODA

Član 61

Za vršenje neposrednog čuvanja ribolovnih voda i zaštite ribarstva organ upravljanja ima potreban broj čuvara ribolovnih voda.

Član 62

Zadaci čuvara ribolovne vode su da se stara o pravilnom sprovođenju svih mjera propisanih za zaštitu, iskorišćivanje i unapređenje ribolovnih voda, a naročito:

- 1) da neposredno kontroliše vršenje ribolova i upotrebu ribolovnih sredstava kojima se obavlja ribolov;
- 2) da kontroliše primjenu propisa o lovostaju;
- 3) da vrši kontrolu da li ulovljena riba odgovara dozvoljenoj dužini;
- 4) da prikuplja i dostavlja podatke i druga svoja za pažanja nadležnom organu o stanju ribljeg fonda;
- 5) da nadležnim organima podnosi prijave protiv učinioca krivičnih djela i prekršaja iz oblasti ribarstva.

Član 63

Čuvanje ribolovnih voda vrše i pripadnici Narodne milicije na području na kojem vrše svoju redovnu dužnost.

Dužnost čuvara ribolovne vode na pojedinim manjim vodama mogu obavljati lugari, čuvari polja, putari i čuvari kanala i nasipa s tim da to vrše uz svoju redovnu dužnost.

Ribarske organizacije mogu po odobrenju nadležnog savjeta narodnog odbora opštine imati svoje čuvare za pojedine ribolovne vode.

Član 64

Čuvari ribolovnih voda za vrijeme vršenja službe imaju svojstvo službenog lica.

Bliže propise o radu čuvara ribolovnih voda, kao i o njihovim pravima i dužnostima donosi Sekretar za poljoprivredu i šumarstvo Izvršnog vijeća i saglasnosti sa Državnim sekretarom za unutrašnje poslove NRCG.

Član 65

Kontrolu nad vršenjem ribolova i čuvarske službe kao i nad sprovođenjem mjera propisanih za unapređenje i zaštitu ribarstva, odnosno mjera propisanih za iskorišćavanje ribolovnih voda vrši ribarska inspekcija.

Bliže propise o osnivanju, organizaciji, zadacima i ovlaštenjima ribarske inspekcije propisao je Izvršnog vijeće Narodne Republike Crne Gore. Ovim propisima može se odrediti da zadatke, ovlaštenja i poslove ribarske inspekcije vrše organi drugih inspekcija.

VI. KAZNENE ODREDBE

Član 66

Privredna organizacija kazniće se za prekršaj novčanom kaznom od 20.000 do 250.000 dinara koja:

- 1) postupa protivno zabranama propisanim u članu 37 ovoga zakona;
- 2) pregrađuje ribolovne vode u svrhu ribolova stalnim ili privremenim sredstvima ili postrojenjima koja onemogućavaju prolaz ribama; namješta na prepustima, branama i sličnim postrojenjima sprave za lov ribe; lovi ribu na ostojanju manjem od 200 m od brane hidrocentrale, splavnice ili sličnog postrojenja na vodi na kojoj postoje riblje staze (član 38);
- 3) zagađuje ribolovne vode sa otrovnim materijama ili vrši plavljenje balvana, drvene građe i ogrijevnog drveta na tekućim vodama na kojima to nije dozvoljeno (član 39 i 40);
- 4) ne podigne ili ne održava u ispravnom stanju uređaje za prečišćavanje otpadne vode (član 41);
- 5) pri projektovanju i izvođenju hidrotehničkih objekata i radova ne osigura ribi na njenom prirodnom putu potrebne prolaze, skloništa i prirodna plodišta riba, ili na branama ne izgradi staze ili ne podigne i ne održava naprave kojima se sprečava ulaz ribe u turbinu (član 42);
- 6) izbacuje iz plovnih objekata naftu, ulja i ostatke od deratizacije brodova van za to određenih mjesta (član 43);
- 7) lovi ribu u vodama u kojima je privremeno zabranjen lov svih ili pojedinih vrsta ribe; bez posebne dozvole lovi ribu na plodištima ili na istima vrši druge zabranjene radnje, lovi ribu na rezervatima protivno

načinu propisanom od strane nadležnog organa (član 44, 49 i 53);

8) lovi ribu za vrijeme lovostaja; postupa protivno ograničenjima u pogledu ribolovnih sprava, veličine okaca i noćnog ribolova; lovi ribu ispod određene najmanje dužine; ne postupa po propisima o suzbijanju ribljih bolesti (član 45);

9) ulovljenu ribu ispod određene najmanje dužine i ribu ulovljenu za vrijeme lovostaja ne vrati živu u vodu (član 46);

10) lovi ribu bez dozvole za ribolov ili nema dozvolu za sprave i ribolovnu vodu na kojoj lovi, kao i ne izda svojim članovima propisane potvrde (član 25);

11) lovi ribu nedozvoljenim ribolovnim sredstvima (član 16 i 23);

12) cmeta i sprečava vršenje ribarske inspekcije i čuvara ribolovnih voda (član 61—65);

13) obavlja privredni ribolov u vodama na kojima to nije dozvoljeno (član 14 i 15);

14) bez odobrenja podiže stacionirane uređaje za lov ribe (član 18);

15) sprečava ribaru ili čuvaru ribolovne vode pristup mjestu ribolova ili sprečava upotrebu zemljišta za obavljanje ribolova (član 36);

16) vrši druge zabranjene radnje ovim zakonom ili na osnovu njega izdatim propisima.

Za prekršaje iz prethodnog stava kazniće se i odgovorno lice novčanom kaznom od 3.000 do 20.000 dinara.

Član 67

Za prekršaj iz prethodnog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 2.000 do 10.000 dinara ili kaznom zatvora do 15 dana, a ako je prekršaj izvršen iz materijalne zainteresovanosti kazniće se novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara ili zatvorom do 30 dana.

Član 68

Novčanom kaznom od 2.000 do 10.000 dinara kazniće se fizičko lice koje:

- 1) ustupi svoju ribolovnu dozvolu drugom licu ili upotrijebi tuđu ribolovnu dozvolu (član 25);
- 2) lovi ribu iznad određenog najvećeg broja komada dnevnog ulova ili obavlja sportski ribolov nedozvoljenim mamcima (član 45);
- 3) prodaje ili daje u zamjenu ulovljenu ribu iz sportskog ribolova (član 24).

Ako je prekršaj iz prethodnog stava počinjen iz materijalne zainteresovanosti izvršilac će se kazniti novčanom kaznom od 5.000 do 20.000 dinara ili zatvorom do 15 dana.

Član 69

Pored kazne za prekršaj učiniocu će se izreći kao kao zaštitna mjera i oduzimanje ulovljene ribe.

U ponovljenom slučaju prema fizičkom licu može se izreći zaštitna mjera oduzimanjem ribolovnih sredstava, kao i ribolovne dozvole za vrijeme od jedne do tri godine.

Član 70

Administrativno-kazneni postupak po prekršajima iz člana 66, 67, 68 i 69 ovog zakona vodi nadležni sudija za prekršaje po odredbama Osnovnog zakona o prekršajima.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 71

Narodni odbori opština odrediće posebna lovišta iz člana 19 ovog zakona najdalje za tri mjeseca po njegovom stupanju na snagu.

Član 72

Dozvole za privredni i sportski ribolov saobraziće se odeedbama ovog zakona u roku od tri mjeseca po njegovom stupanju na snagu.

Član 73

Neurošena sredstva dosadašnjih sreskih fondova za unapređenje ribarstva raspodijeliće svojom odlukom narodni odbor sreza na opštinske fondove za unapređenje ribarstva za područje odnosnog sreza.

Član 74

Postojeća industrijska i ostala preduzeća dužna su da podignu potrebne uređaje i naprave i izrade riblje staze propisane članom 41 i 42 u roku od dvije godine po stupanju na snagu ovog zakona.

Član 75

Ovlašćuje se republički organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede da donosi bliže propise za izvršenje ovog zakona

Član 76

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe Zakon o ribolovu u vodama Narodne Republike Crne Gore («Službeni list NRCG» broj 9 od 1. V. 1947 godine) i Uredba o vršenju ribolova i o unapređenju ribarstva u vodama Narodne Republike Crne Gore («Službeni list NRCG» broj 16 od 15. VIII. 1947 godine), kao i svi drugi propisi koji su u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 77

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana po objavljivanju u »Službenom listu« Narodne Republike Crne Gore.

Zakon je objavljen u Službenom listu Narodne Republike Crne Gore u broju 5 1957. godine.

RIBARSTVO POLJOPRIVREDNI KOMBINAT RIJEKA CRNOJEVIĆA

Najveći proizvođač ribe na Skadarskom Jezeru. Vlastitim ribolovnim sredstvima lovi prosječno godišnje 700 tona slatkovodne ribe.

PODUZEĆE PROIZVODI:

1. KONZERVIRANOG ŠARANA
2. KONZERVIRANU KUBLU
3. KONZERVIRANU UKLJEVU
4. PIKANTNU RIBLJU PAŠTETU
5. ANTIPASTU A LA »PROVANCAL«
6. HLADNO SUŠENU UKLJEVU
7. RIBLJE SREBRO
8. RIBLJE BRAŠNO I
9. RIBLJE ULJE

Godišnji kapacitet preduzeća je 500 tona sterilizirane konzervirane produkcije, 100 tona hladno sušene ukljeve i 100 tona ribljeg brašna. Proizvodi preduzeća odlikuju se odličnim kvalitetom — i izvrsnim pakovanjem. To je jedina naša tvornica za proizvodnju konzervirane slatkovodne ribe i najveći dio svoje produkcije izvozi na inostrana tržišta.